

Analiza rezultata lokalnih izbora 2008. na području općine Gračanica

Birači

Lokalni izbori, održani 5. 10. 2008. godine za izbor vijećnika u Općinskom vijeću peti su po redu višestranački izbori i drugi po redu za izbor načelnika općine neposrednim glasanjem. Ovo su bili drugi po redu izbori na kojim su pravo glasa imali svi građani, sa bilo kojim od ličnih dokumenata projekta CIPS ili koji su do dana izbora podnijeli zahtjev za izdavanje jednog od tih dokumenata. Na nivou Bosne i Hercegovine u ovim izborima učestvovalo je 280 političkih subjekata, među kojima 72 političke partije, 41 koalicija, 147 nezavisnih kandidata i 20 listi nezavisnih kandidata.

Za ove izbore „ovjereno je“ ukupno 29.043 kandidata, od kojih su 18.798 (64,72%) muškarci i 10.245 žene (35,28%). Do 30 godina starosti „ovjereno“ je učešće 7.049 kandidata (24,27%). Za 139 načelničkih fotelja borilo se 566 kandidata, dok se za ulazak u općinska vijeća i skupštine opština borio 28.371 kandidat, te 106 za nacionalne manjine..

Za ovogodišnje izbore na gračaničkoj općini upisano je 38.555 građana s pravom glasa. Na izbore je od toga izašlo 24.147 birača (glasanje za Općinsko vijeće) i 24.151 (glasanje za općinskog načelnika) ili 62,6%, što je izuzetno dobar procent. (izlazak birača u Tuzli bio je 45,53%, Živinicama 61%, Lukavcu 54,5% itd.). Za glasanje su bila otvorena 54 biračka mjesta, od čega 14 u Gračanici. Odziv birača iznad općinskog prosjeka (dakle, preko 62%) bio je u sljedećim mjesnim zajednicama: Stjepan Polje, P. Brdo, Buk, Trnovci, Rašljeva, Piskavica, Škahovica i Malešići, Soko, Babići, G. Doborovci i Vranovići. Odziv birača ispod općinskog prosjeka bio je u mjesnim zajednicama D. Orahovica, Miričina, Pribava, D. Lohinja, Gračanica, G. Orahovica, Lukavica i Doborovci.

U izbornoj utrci učestvovalo je trinaest političkih partija za izbor 30 vijećnika u Općinsko vijeće, sa ukupno 313 kandidata: Socijaldemokratska partija BiH (SDP BiH), Stranka demokratske akcije (SDA),

Naša stranka (NS), Narodna stranka radom za boljitak (NSRB), Socijaldemokratska unija – Liberalno demokratska stranka (SDU – LDS–koalicija), Bosanska stranka Mirnes Ajanović (BOSS); Stranka za BiH (S BiH), Stranka demokratske aktivnosti za evropsku BiH (A-SDA) Bosanskohercegovačka patriotska stranka–Sefer Halilović (BPS); Građanska demokratska stranka BiH (GDS), Demokratska stranka invalida Tuzla (DSI), Stranka penzionera–umirovljenika BiH (SPU–BiH) i Partija demokratskog progresa (PDP). Za jedno vijećničko mjesto, dakle, natjecalo se 10,4 kandidata. Tri političke partije: SDP, SDA i A-SDA imale su svoje kandidate za načelnika Općine.

U odnosu na 2004. godinu, pojavilo se novih pet stranaka: BPS, Naša stranka, GDS, A-SDA i PDP. Procjenjuje se da su te nove stranke na političkoj sceni općine pokupile najviše glasova od SDP-a.

Vijeće

Apsolutni pobjednik ovih izbora je SDP sa 7.977 (ili 35,96%) osvojenih glasova, slijedi SDA sa 7.242 (ili 32,64%) glasova, S BiH sa 1.961 (ili 8,84%) glasova, BPS sa 1.308 (5,9%), SDU-LDS sa 1.191 (5,37%) i Naša stranka sa 786 (ili 3,54) glasova. „Društvo gubitnika“, dakle one koji su ostali „ispod crte“ (nisu uspjeli preći izborni prag) predvodi Bosanska stranka (BOS) sa 610 (ili 2,75%) osvojenih glasova, slijedi Narodna stranka radom za boljitak (NS RB) sa 327 (ili 1,47%), Stranka penzionera BiH (SP) sa 247 (1,11%), Građanska demokratska stranka (GDS) sa 134 (0,6%), Demokratska stranka invalida (DSI) sa 73 (0,33%) i PDP sa samo 3 glasa. Prema broju mandata u Vijeću, obje vodeće partije, u ovim izborima bilježe „gubitak“: SDP je osvojio 12 (imao je 13)

mandata, a SDA 10 (imao je 13 mandata). Stranka za BiH kao najveći gubitnik u ovim izborima na nivou BiH, dobitnik je u općini Gračanica. U dosadašnjem sazivu vijeća imala je 2, a od sada će imati 3 vijećnička mandata. Liberalna stranka koja je nastupala u koaliciji sa SDU imat će dva mandata (Liberali su do sada imali jednog vijećnika), Bosanska patriotska stranka (BPS) Sefer Halilović osvojila je takođe dva mandata (do sada nije participirala u lokalnoj vlasti) i Naša stranka (kao potpuno novi politički subjekt) imat će jedno mjesto u novom vijeću. (vidi tabele u prilogu)

Sa najvećim brojem osvojenih glasova i 12 mandata u Općinskom vijeću, SDP je postala najjača politička snaga na općini. U odnosu na prošle izbore, povećao je broj glasova u 16 mjesnih zajednica: D. Orahovica (256), Babići (146), Lukavica (127), Škahovica (107), Trnovci (103), Džakule (99) itd. Manje glasova u odnosu na prethodne izbore SDP je imao u Gračnici (93), G. Orahovici (52), Stjepan Polju (18) i Doborovcima (13). U mjesnim zajednicama Rašljeva, Piskavica, Trnovci i Malešići lista SDP je osvojila apsolutnu većinu, a u mjesnim zajednicama Škahovica, D.Orahovica, Gračanica, Lukavica, Miričina, Babići, Buk i Pribava relativnu.

Iako će u Vijeću biti znatan broj novih lica, ne treba zanemariti ni stare asove, koji u najvećem broju dolaze iz dvije vodeće političke stranke. (vidi tabelu) Od 12 vijećnika SDP, čak ih 8 obnavlja mandat. To su: Zajim Nurić, Avdo Bajraktarević, Latif Mešić, Senad Memić, Mirsad Hadžić – Miško, Edvin Tahirović – Edo, Suljo Mehanović, Zijad Isić. Karakteristično je da na ovoj listi nema žena i da su samo dvojica iz Gračanice, koja je po svemu najjače uporište SDP u bosanskim razmjerama. U

r.b.	Naselje (MZ)	Br. birača	Glazalo Br. i%	Važ. listića	SDA	SDP	S BiH	SDU LDS	BPS
1.	Babići	1577	1034 65,6	971 93,9	394 40,6	397 40,9	26 2,7	62 6,4	10 1,0
2	Buk	201	155 77,1	144 93	48 33,3	51 35,4	1 0,7	39 27	2 1,4
3	Doborovci	1654	1027 62,1	957 93,2	461 48,2	97 10,1	13 1,36	146 15,3	100 10,45
4	Džakule	989	692 70	682 98,5	159 23,3	111 16,3	27 4	179 26,2	166 24,3
5	Gračanica	11240	6676 59,4	6059 90,7	859 14,2	2623 43,3	728 12	267 4,4	318 5,2
6.	D. Lohinja	976	550 56,3	516 93,8	211 40,9	146 28,3	82 15,9	13 2,5	318 5,2
7	Lukavica	2545	1513 59,4	1392 92	550 39,5	597 42,9	10 0,7	21 1,5	122 8,7
8	Malešići	2434	1779 73	16,86 94,7	461 27,3	918 54,4	97 5,7	34 2	13 0,77
9	Miričina	2047	1093 53,4	990 90,6	278 28	411 41,5	115 11,6	32 3,2	57 5,7
10	D.Orahovica	3424	1116 50,1	1617 94,2	473 29,2	731 45,2	194 12	54 3,3	59 3,6
11	G.Orahovica	1616	942 58,2	896 95,1	323 36	91 10,1	446 49,8	1 0,1	14 1,5
12	Piskavica	487	370 76	349 93,1	37 10,7	206 59,5	59 17	12 3,4	6 1,7
13	Pribava	1646	877 53,3	831 94,7	141 16,9	273 32,1	58 7	35 4,2	223 26,8
14	Pr. Brdo	511	416 81,4	410 98,5	355 86,6	49 11,9		2 0,5	2 0,5
15	Rašljeva	546	426 78	407 95,5	78 19,1	248 60,9	52 12,8	1 0,2	12 3
16	Soko	1376	858 62,3	779 90,8	435 55,8	204 26,1	15 1,9	25 3,2	42 5,4
17	Stjep. Polje	2797	2218 79,3	2072 93,4	1273 61,4	187 9	45 2,2	163 7,9	209 10
18	Škahovica	1060	776 73,2	714 92	259 36,3	329 46	6 0,8	87 12,2	5 0,7
19	Trnovci	599	462 77,1	441 95,4	175 39,7	224 50,8		20 4,5	6 1,4
20	Vranovići	830	567 68,3	544 95,9	311 57,2	160 29,4	11 2	8 1,4	24 4,4
	Ukupno	38555	24147 62,6	22454 92,9	7281 32,4	8053 35,8	1985 8,84	1201 5,35	1406 6,2

Rezultati glasanja na izborima 2008. godine za članove Općinskog vijeća Gračanica po mjesnim zajednicama i političkim strankama (prvi dio tabele)

Analiza rezultata lokalnih izbora 2008. na području općine Gračanica

r.b.	Naselje (MZ)	Br. birača	Glasalo Br. i%	Važ. listića	Naša str.	BOSS	ASDA	GDS	PENZ	DSI	BOLJ	PDP
1.	Babići	1577	1034 65,6	971 93,9	3 0,3	37 3,81	28 2,8		5 1			
2	Buk	201	155 77,1	144 93				1 0,7	1 0,7		4 1	
3	Doborovci	1654	1027 62,1	957 93,2	101 10,5	9 0,9	1 0,1	8 0,8	10 1		11 1,1	
4	Džakule	989	692 70	682 98,5		1 0,1	4 0,6			1 0,1	34 4,9	
5	Gračanica	11240	6676 59,4	6059 90,7	458 7,5	242 3,9	131 2,1	59 0,9	149 2,4	35 0,5	188 3,1	2 0,03
6.	D. Lohinja	976	550 56,3	516 93,8	3 0,5	19 3,6	13 2,5	4 0,8	2 0,4	1 0,2	6 1,1	
7	Lukavica	2545	1513 59,4	1392 92	27 1,9	17 1,2	6 0,4	22 1,6	2 0,14	12 0,8	6 0,4	
8	Malešići	2434	1779 73	16,86 94,7	10 0,6	54 3,2	69 4	6 0,36	19 1,1	2 0,1	3 0,1	
9	Miričina	2047	1093 53,4	990 90,6	19 1,9	27 2,7	11 1,1	16 1,6	7 0,7	11 1,1	6 0,6	
10	D.Orahovica	3424	1116 50,1	1617 94,2	57 3,5	18 1,1	6 0,3	2 0,1	9 0,56	1 0,06	13 0,8	
11	G.Orahovica	1616	942 58,2	896 95,1	7 0,8	1 0,1	2 0,2	11 1,2				
12	Piskavica	487	370 76	349 93,1	15 4,34	3 0,9	2 0,6		1 0,2		5 1,4	
13	Pribava	1646	877 53,3	831 94,7	23 2,7	19 2,3	24 2,9	3 0,36	10 1,2	3 0,36	19 2,3	
14	Pr. Brdo	511	416 81,4	410 98,5		1 0,2					1 0,2	
15	Rašljeva	546	426 78	407 95,5		9 2,2	1 0,2		3 0,7		3 0,7	
16	Soko	1376	858 62,3	779 90,8	8 1	38 4,8	6 0,7		1 0,1		5 0,6	
17	Stjep. Polje	2797	2218 79,3	2072 93,4	63 3	82 3,9	25 1,2		10 0,5	4 0,2	11 0,5	
18	Škahovica	1060	776 73,2	714 92	4 0,5	12 1,7	1 0,14	1 0,14	6 0,8	1 0,14	3 0,4	
19	Trnovci	599	462 77,1	441 95,4	1 0,2	3 0,7		1 0,23			11 2,5	
20	Vranovići	830	567 68,3	544 95,9		17 3,1	1 0,1		10 1,2	2 0,4		
	Ukupno	38555	24147 62,6	22454 92,9	799 3,5	609 2,71	331 1,47	134 0,6	253 1,13	73 0,3	323 1,4	2 0,01

Rezultati glasanja na izborima 2008. godine za članove Općinskog vijeća Gračanica po mjesnim zajednicama i političkim strankama (drugi dio tabele)

SDA, među 10 izabраниh, iz starog saziva Bešić i Rahim Gadžić. Na ovoj listi su četiri žene, a samo jedan od njih deset dolazi troje: Hasan Fehratović, Ajša

zi iz Gračanice. U S BiH, iz starog saziva je, od troje izabranih, Vehid Osmanović, a u SDU – LDS od dvoje izabranih, iz starog saziva je Muharem Musić. Ovi kadrovski kontinuiteti i diskontinuiteti govore o kadrovskoj osnovi političkih stranaka više nego što će nešto značiti u funkcionisanju novog lokalnog parlamenta.

Po teritorijalnom razmještaju, od 30 vijećnika, 6 je iz Gračanice, 4 iz Stjepan Polja, 3 iz Gornje Orahovice, 3 iz Malešića, po 2 iz Lukavice, Babića i Pribave, po jedan iz Doborovaca, Piskavice, Prijekog Brda, Rašljeve, Škahovice, Sokola i Vranovića. Bez svog „deputata“ u Vijeću, ostala je Miričina, Džakule i Donja Lohinja, kao i Gornji Doborovci, Buk i Trnovci kao nove mjesne zajednice („odcijepjene“ od Džakula i Doborovaca).

Da su preferencije pomrsile račune političkim stratezima većine stranaka (i da je bilo svojevrsnog izbornog inženjeringa) potvrđuje primjer kandidatske liste SDP, na kojoj su najveća pozitivna pomjeranja (znači na više mjesto), za sebe „odradili“ Mehanović Suljo sa 31. na 10. mjesto (pomjeranje za 21 mjesto), Bajraktarević Avdo sa 22. na 3. (pomjeranje za 19 mjesta), Memić Senad sa 23. na 6. (pomjeranje za 17 mjesta), Nurić Zaim sa 15. na 2. (pomjeranje za 13 mjesta), Tahirović Edvin sa 19. na 8 (pomjeranje za 11 mjesta) itd. Negativnih pomjeranja na ovoj listi bilo je neznatno i to Sead Gazibegović sa 5. na 11. i Mirsad Hadžić sa 6. na 7. mjesto. Sličnih „radova“ bilo je i kod SDA i drugih političkih stranaka. Primijenjen je oprobani recept „kampanje u kampanji“ i međusobno nezvanično povezivanje i dogovaranje pojedinih grupa vijećnika po regionalnoj ili nekoj drugoj interesnoj pripadnosti. Osim ostalog, to je u znatnoj mjeri poremetilo polnu i starosnu strukturu, pa i re-

gionalnu zastupljenost u općinskom vijeću. Tako na primjer, među 12 kandidata SDP, koji su ušli u Općinsko vijeće, nije ostvarena „projektovana“ polna (nema ni jedne žene), dobna i nacionalna struktura. Najgore je prošla Gračanica, koja je kao najveća tvrđava SDP (možda i u BiH) pokupila čak 32,5% „esdepeovskih“ glasova, a jedva „izvukla“ 2, od 12 vijećničkih mandata (ili 16,6%). U slučaju SDA, neki kandidati su čak štampali i u svojoj „režiji“ distribuirali svoje postere i plakate, mimo plana stranke. Problem „kućne radinosti“ i privatnih kampanja vjerovatno će se razglabati u „stožerima“ lokalnih političkih stranaka sve do nekih narednih izbora (vidi tabele u prilogu).

Inače, ovogodišnja predizborna kampanja skoro sto posto vremenski se poklapala sa mjesecom Ramazana, što je možda uticalo na njenu veću korektnost i pristojnost. Osim toga, stranačke skupove trebalo je i vremenski prilagođavati „ramazanskoj vaktiji“. Ramazanska atmosfera, svakako, je uticala i na posjećenost tih skupova. S druge strane, to je izbornoj kampanji oduzelo „jednu količinu interesantnosti“, pa je na momente prelazila u dosadu. Uz to su se i stranački izborni programi doimali kao da su „prepisani“ jedni od drugih. Uz program SDP, kandidat za načelnika ove stranke Nusret Helić, ponudio je i svoj poseban program, kako za općinu kao cjelinu, tako i za svaku mesnu zajednicu. Njegovi protivkandidata, izgleda, nisu imali takve programe.

Ostaje za neku drugu analizu, koliko je dobra organizacija izborne kampanje doprinijela da SDP ostvari zavidan rezultat u ovim izborima. Za razliku od svojih protivnika, SDP je u potpunosti realizovala svoje predizborne i izborne skupove na čitavom području općine, koje je „elegant-

tno“ uklapala u predifitarsko vrijeme. Što se tiče organizovanih predizbornih skupova na terenu, SDA se „probudila“ tek nekoliko dana pred izbore. Kampanju ostalih stanaka u ovom kontekstu ne vrijedi ni spominjati.

Lokalni mediji su i u ovim izborima uglavnom korektno „odradili“ svoj posao. Vrijedi istaknuti kao novinu Internet portal „Gračanica net“, koji je, zahvaljujući upornosti njegove „posade“ i modernom konceptu na kojem istrajava, postao nezabilazan faktor na informativnom planu i kreiranju javnog mnjenja u Gračanici. Oni su na svoj način intenzivno pratili kampanju, posebno artikulišući stavove mladih, koji iz raznih razloga ne mogu doći do izražaja u ostalim medijima. Bilo je tu ozbiljnog pristupa, analitike, anketa, intervjua itd.

Daso

Nusret Helić (SDP), u utrci za svoj treći mandat, dobio je 14.854 glasa (63,77%), a Muhamed Ibrahimović (SDA) 8.178 (35,96%) glasova. Radi se o razlici od 6.676 glasova u korist Helića. Treći kandidat za načelnika, Ahmed Spahić (A SDA), kao autsajder, „ubrao“ je svega 281 glas ili 1,18% (vidi tabelu u prilogu). Ubjedljivom pobjedom u svim mjesnim zajednicama (osim u Stjepan Polju i Vranovićima), Helić je osvojio čak 6.764 glasa više od svoje stranke, što znači da je dobio veliko povjerenje i birača, koji su glasali za neke druge stranke. I Muhamed Ibrahimović je osvojio više glasova u odnosu na svoju stranku, što znači da se birači sve više opredjeljuju prema ličnostima (individuama), a sve manje prema političkim partijama kao kolektivitetima. Za primjer ističemo mjesne zajednice Prijeko Brdo, D. Lohinju, Doborovce, G. Orahovcu i Soko u kojima je u utrci za poziciju načelnika pobijedio Helić kao kandidat SDP,

dok je u utrci za Općinsko vijeće najviše glasova dobila lista SDA.

Gračanica se, dakle, opet „cveni“ i to još snažnije nego prije četiri godine, kada je Daso, nesumnjivo najbolji „resurs“ SDP, ulazio u svoj drugi mandat. Potekle četiri godine svog on je iskoristio da učvrsti svoje pozicije, da stekne simpatije i onih koji nikada nisu, niti bi ikada glasali za SDP. Kako? To je pitanje kojim se sada bave ne samo njegovi politički protivnici, već i politički stožeri SDP na najvišim nivoima, koji pokušavaju odgonetnuti tajnu uspjeha ovog običnog čovjeka „kojeg narod hoće“ i tako modelirati poželjnog esdepeovca za široke narodne mase. Ono što je uspjelo Dasi, do sada je uspjelo rijetko kome u redovima SDP. Izgleda da se odlučno uspio iščupati iz ljuštore komunijare, odbaciti rigidno naslijeđe SDP-a i okrenuti se putevima istinske socijaldemokracije, bez hipoteka komunista i bez kompleksa džamije, vjernika, dženaze, privatnika, bogataša, obrtnika, kafedžije, običnog gledaoca sa tribina lokalne utakmice, koji je najviše ličio na narod iz kojeg dolazi. Pitanje je koliko ga je u tome SDP mogao pratiti.

Njegova kampanja bila je spoj modernih dostignuća političkog marketinga i tradicionalnog pristupa našem običnom čovjeku. Tim koji je stajao iza njega nije zanemarivao ni bilborde, ni plakate, ni letke, nije podcjenjivao ni zapaljive govore, ali je bio duboko u pravu insistirajući da sve to nije dovoljno. Živa riječ je najvažnija u svakoj kampanji. On je uspio pronaći način da dođe do svake mahale, do skoro svakog domaćinstva...Ali sve bi to bila demagogija i predizborna farsa koja se lahko čita da nije bilo prethodnog mukotrpnog rada... Svakodnevno, od dana kada je pobijedio na prvim izborima.

Daso je naklonost birača i sela i gra-

r.b	Naselje (MZ)	Br. birača	glasalo	%	Važ. lis.	Ne-važ.	N.Helić	M. Ibrahimović	A. Spahić
1.	Babići	1577	1034	65,57	1004	30	696 69,32	297 29,58	11
2	Buk	201	155	77,11	147	8	103 70,07	43 29,25	1
3	Doborovci	1247	751	60,17	716	35	607 62,84	351 36,34	6
4	Džakule	989	692	69,97	679	13	542 79,82	136 20,03	1
5	Gračanica	11240	6685	59,48	6437	248	5291 82,2	1035 16,08	111
6.	D. Lohinja	976	550	56,35	542	8	286 52,77	246 45,39	10
7	Lukavica	2545	1513	59,45	1408	105	797 56,61	600 42,61	11
8	Malešići	2434	1768	72,64	1714	54	994 57,99	709 41,37	11
9	Miričina	2047	1093	53,40	1008	85	615 61,01	371 36,81	22
10	D.Orahovica	3424	1716	50,12	1642	74	1138 69,31	495 30,15	9
11	G.Orahovica	1616	946	58,54	915	31	549 60,00	360 39,34	6
12	Piskavica	487	370	75,98	363	7	284 78,24	64 17,63	15
13	Pribava	1646	897	54,50	867	30	644 74,28	200 23,07	23
14	Pr. Brdo	511	396	77,50	388	8	139 35,82	249 64,18	
15	Rašljeva	546	426	78,02	420	6	297 70,71	121 28,81	2
16	Soko	1376	858	62,35	812	46	642 79,06	159 19,58	11
17	Stjep. Polje	2797	2217	79,26	2175	42	212 9,75	1951 89,70	12
18	Škahovica	1060	780	73,58	733	47	445 60,71	281 38,34	7
19	Trnovci	599	462	77,13	427	35	315 73,77	112 26,23	
20	Vranovići	830	566	68,19	562	4	202 35,94	355 63,17	5
	Uk. redovni	38555	24151	62,64	23209	942	14798 63,76	8135 35,05	276 1,19
	Ost. birači						56	43	5
	Ukupno						14854	8178	281

Rezultati glasanja na izborima 2008. godine za općinskog načelnika

r.br.	Ime i prezime	Pol. stranka	Br.pref. glasova	Mjesto
1	Mujo Hasić	SDP	2924	Malešići
2	Zajim Nurić	SDP	1233	Škahoviaca
3	Avdo Bajraktarević	SDP	1212	Babići
4	Ibrahim Hasić – Kurir	SDP	1140	Malešići
5	Latif Mešić	SDP	988	Donja Orahovica
6	Senad Memić	SDP	980	Malešići
7	Mirsad Hadžić – Miško	SDP	957	Lukavica
8	Edvin Tahirović – Edo	SDP	878	Gračanica
9	Mustafa Hrvić – Tito	SDP	808	Piskavica
10	Suljo Mehanović	SDP	788	Stjepan Polje
11	Zijad Isić	SDP	714	Rašljeva
12	Sead Gazibegović	SDP	714	Gračanica
13	Ramiz Grapkić	SDA	1528	Stjepan Polje
14	Hasan Fehratović	SDA	1443	Gornja Orahovica
15	Hasan Puškar Hasulja	SDA	1137	Soko
16	Ezaneta Hadžić	SDA	977	Stjepan Polje
17	Rahim Gadžić	SDA	943	Prijeko Brdo
18	Rabija Fišić	SDA	872	Gračanica
19	Ajša Bešić	SDA	858	Babići
20	Almedin Devedžić	SDA	803	Lukavica
21	Mirnes Ahmić	SDA	772	Vranovići
22	Elvira Huskanović	SDA	763	Doborovci
23	Vehid Osmanović	S BiH	630	Gornja Orahovica
24	Ersan Šuša	SbiH	236	Gračanica
25	Mirsada Mekić	S BiH	212	Gornja Orahovica
26	Džemal Jukan	BPS	413	Pribava
27	Asim Džananović	BPS	298	Pribava
28	Muharem Musić	SDU–LDS	266	Džakule
29	Edin Ibrišević	SDU–LDS	234	Stjepan Polje
30	Mirsad Čamdžić	Naša stranka	288	Gračanica

Spisak novog saziva vijećnika općinskog vijeća Gračanica 2008/2012.

da „kupio“ mudrim nastupom i mudrom politikom, ravnotežom upotrebe budžetskih sredstava „ni previše gradu ni pre malo selu“, a parolu SDP-a iz prošlih izbora „Približiti sela Gračanici – Gračanicu učiniti gradom“ shvatio kao svoj dugoročni orijentir i realno postavljeni cilj. Podnoseći raport biračima o „utrošku“ svog proteklog mandata, svjetla obraza je mogao reći „Da, ja sam približio sala Gračanicu – Gračanicu učinio gradom“ – naravno ne

sam i ne bez podrške i odricanja građana. Ali ipak, zna se ko je na čelu parade. (putevi, toplifikacija, rasvjeta...).

Ulazeći u izbornu utakmicu, bio je svjestan da se izlaže riziku ocjenjivanja i procjenjivanja, nezadovoljstva građana sa onim što je učinjeno za vrijeme njegove vladavine, ali bio je svjestan istovremeno i prednosti koja je proizlazila iz toga. Ostvarene rezultate, kakvi god su, predočiti mudro, ne napadno, uvijek polaziti od

činjenice da se moglo puno više, priznati greške i otvoreno zatražiti podršku za nastavak započetog. To su građani primili sa razumijevanjem, povjerovali u njega i njegov program i izglasali ga ponovo. Tako su za Dasu glasali i mnogi mještani ruralnih dijelova općine, nekadašnjih utvrda SDA kao što su Džakule, Prijeko Brdo, Gornja Orahovica itd.

Kao i njegov kolega Lipovača u Bihaću, iskoristio je svoju poziciju i proširio svoje političke i druge veze izvan okoštale ljuštore SDP, mudro nastupajući i prema vjernicima i među političkim neistomišljenicima, pa i tradicionalnim „neprijateljima“ SDP-a. Optužbe da se pretjerano (je li kao načelnik) troši u sportu (posebno u Nogometnom klubu „Bratstvo“) preokrenuo je u svoje pluseve i uspio dokazati (konkretno na terenu) da to istinski radi koliko iz ljubavi prema sportu, kao nekadašnji sportaš i sportski radnik, ali i kao najodgovorniji čovjek općine koji ne žali vremena da pomogne Klub i kao obični navijač (ponekad strasnije, nego što mu to dopušta funkcija i položaj) i kao odgovoran čovjek, koji voli svoj grad.

Gradio je posebne odnose sa građaničkim biznismenima, izbjegavajući bilo kakve talove i klanove, nastojeći da tu svoju naklonost institucionalizuje kroz Udruženje privrednika i poslodavaca, koje je možda čak i preforsirao, ali s razlogom. Kada je u pitanju ta saradnja, izuzetak je Faruk Širbegović, koji je u odlučujućem momentu kampanje, javno podržao njegovog protivkandidata. Tako otvoreno istupanje jednog od vodećih biznismena u Bosni i Hercegovinu, koji je „na ti“ ne samo sa premijerom Vlade F BiH, gospodinom Brankovićem, već i sa članom Predsjedništva BiH Harisom Silajdžićem, nije bilo iznenađenje za one koji bolje poznaju strateške poslovne

ciljeve prvog čovjeka gračaničke privrede, kojem je Gračanica odavno „tijesna“ onoliko koliko on tu istu Gračanicu istinski voli. Ali nije naše da nagađamo šta je tog poslovnog čovjeka motivisalo da tako otvoreno podrži SDA i Helićevog protivkandidata. Još je manje važno da li je od toga imao neke koristi. Muhamed Ibrahimović sigurno nije.

Zaključak

Kako je napisao naš poznati komentator i kolumnista Gojko Berić („Zatvorska demokratija“, *Oslobođenje* od 9. 10. 2008., str. 10), „prođe i to. Građani su odlučivali o novoj lokalnoj upravi samo jedan dan, u onih 12 izbornih sati, od jutra do večeri. A kad se biračka mjesta zatvore, oni su ponovo postali nevažni. Naredne četiri godine, bar što se toga tiče, neće odlučivati ni o čemu, niti će se pitati za bilo šta. Ukratko, politika neće biti njihova stvar, a svoje frustracije moći će da prazne u tramvaju, kafani, na pijaci i sličnim mjestima narodnjačke demokratije, gdje svaki razgovor o političarima i državi počinje i završava se sočnim balkanskim psovka.“

S naše strane, ma koliko bilo naivno, mi u prilogu objavljujemo kraće izvode iz izbornih programa vodećih protagonista ovih izbora u Gračanici. Da se zna. Za svaki slučaj.

Napomena: Nakon zaključenja ovog broja našeg časopisa, Konstituirajuća sjednica Općinskog vijeća Gračanica zakazana je za 28. novembar ove godine. Nema najava o stvaranju koalicija i parlamentarne većine u vijeću i tu je, kako se i očekivalo, zapela implementacija rezultata ovogodišnjih izbora, konkretno oko mjesta predsjedavajućeg vijeća, profesionalne funkcije, koja je poželjna i interesantna za sve političke stranke. Šesnaest „ruku“ u Vijeću, odnosno obezbjeđenju

NAZIV STRANKE	2004		2006		2008		2004-2008		2006-2008	
	Broj glasova	%	Broj glasova	%	Broj glasova	%	Razl.gl +/-	Indeks	Razl.gl +/-	Indeks
1.SDP	6164	41,40	6902	37,50	7977	35,96	+1813	1,29	+1075	1,16
2.SDA	6147	40,98	6553	35,65	7242	62,64	+1095	1,18	+689	1,11
3.SBiH	1048	6,99	2272	12,36	1961	8,84	+913	1,87	-311	0,86
4.LDS	594	3,96	620	3,37	1191	5,37	+597	2,00	+571	1,92
5.BOSS	453	3,02	449	2,44	610	2,75	+157	1,35	+161	1,36
6.BPS	-	-	309	1,68	1308	5,90	-	-	+999	4,23
7.NS	-	-	-	-	786	3,54	-	-	-	-

Uporedni podaci izbornih rezultata političkih stranaka na području općine Gračanica u izborima 2004., 2006. i 2008.

većine najbliži je SDP, ali kako se nezvanično moglo saznati, to je "zakočio" BPS-a, koji za tu podršku očekuje mjesto predsjedavajućeg OV, na koje ozbiljno reflektuju i predstavници koalicije LDS-SDU. Stranka demokratske akcije računa na podršku Stranke za BiH, ali to je samo 13 "ruku". Dakle, „ključ Vijeća“ je kod "malih" stranaka, koje očito imaju zahtjeve mnogo veće od onih na koje im pravo daje broj dobivenih glasova ali i to je, kako komentariše Fikret Konjić u „Tuzla listu“, demokratija na bosanski način.

PRILOZI

Izborna platforma Općinskog odbora Stranke demokratske akcije Gračanica za lokalne izbore 2008.

(insert)

Stranka demokratske akcije, bosansko-hercegovačka narodna stranka političkog centra, otvorena za sve građane Bosne i Hercegovine koji prihvataju njene programske ciljeve, ...koja prihvata evropske vrijednosti i standarde, te članstvo u evroatlantskim integracijama – NATO- i Evropska unija, uz očuvanje tradicionalnih vrijednosti i bosanskog identiteta, ... koja se zalaže za građansko društvo i vladavinu prava, ... koja je imala odlučujuću ulogu u sticanju nezavisnosti i međunarodnog priznanja, te bila vodeća snaga u odbrani Bosne i Hercegovine;

Opredijeljeni za suverenu, cjelovitu, demokratsku i prosperitetnu Bosnu i Hercegovinu, državu ravnopravnih naroda i građana, u kojoj se poštuju ljudska prava i slobode na cijeloj njenoj teritoriji, bez obzira na brojnost pojedinih naroda;

Sa željom da naša djeca i buduće generacije žive u miru i blagostanju, utemeljenim na poštivanju ljudskih prava i sloboda, međusobnom uvažavanju i ravnopravnosti naroda različitih kultura i religija.

Naša trajna opredjeljenja su:

- Stabilna, cjelovita i demokratska Bosna i Hercegovina,
- Očuvanje i njegovanje vrijednosti odbrambenog rata,
- Briga i pomoć za sve, posebno one koji su stradali u odbrani BiH, kao i njihove porodice,
- Briga za najugroženije kategorije stanovništva,
- Puna ravnopravnost naroda i manjina,
- Puna podrška mladima,
- Puna ravnopravnost spolova,

U cilju realizacije svojih trajnih opredjeljenja Općinski odbor SDA Gračanica je definirao svoj odnos prema:

- Lokalnoj upravi
- Ekonomskoj politici i razvoju privrede
- Razvoju i finansiranju infrastrukture

kture

- Razvoju poljoprivrede i šumarstva
- Mladima, sportu i kulturi
- Obrazovanju, zdravstvu i socijalnoj politici
- Zaštiti životne sredine i ekologiji
- Zapošljavanju

Izborni program općinske organizacije SDP BiH Gračanica za lokalne izbore u BiH 2008. godine

(insert)

Programski ciljevi i opredjeljenja

Socijaldemokratska partija BiH baštini ključne pozitivne vrijednosti lijeve demokratske političke tradicije u BiH, te ih integriše u svoj politički program na osnovama načela evropske socijaldemokratije i ključni ciljevi tog programa su:

1) Stabilna i demokratska BiH kao dio zajednice evropskih država i ravnomjerno razvijena općina Gračanica;

2) Očuvanje i njegovanje tradicija antifašizma iz Drugog svjetskog rata i odbrambenog rata 1992.-1995. i briga i pomoć za stradale u odbrani BiH;

3) Uspostavljanje otvorenog demokratskog građanskog društva čiju okosnicu čine ljudska prava i slobode, jednakost, socijalna sigurnost i solidarnost;

4) Pluralizam vlasništva u kome je privatno vlasništvo nepovredivo i neotuđivo i čini osnovu ekonomskih odnosa s tim što se ne može koristiti na štetu općih društvenih interesa, niti može biti izvor eksploatacije i diskriminacije građana;

5) Razvoj tržišne privrede u okviru kojeg se ispoljava i potvrđuje socijalna i etička odgovornost poslodavaca i izgrađuje i jača konkurentna sposobnost;

6) Afirmacija prava svih ljudi da pokreću, upravljaju i kontrolišu vlastite poslove, konsolidacija građanskih prava i sloboda i zaštita od ekonomske, socijalne i kulturne podčinjenosti i inferiornosti;

7) Uspostavljanje i razvijanje slobode shvaćene kao: slobode življenja i ličnog dostojanstva, sloboda govora, savjesti i vjeroispovijesti, sloboda rada i stvaralaštva, političkog organizovanja, sloboda i autonomnost medija, sloboda u sudjelovanju i donošenju svih odluka koje se tiču socijalne i zdravstvene sigurnosti, a koje su ozbiljno ugrožene ponašanjem aktuelne vlasti i njihovim blokiranjem i onemogućavanjem ostvarivanja tih sloboda.

8) Uspostavljanje i jačanje jednakosti u socijalnim pravima, jednakost žena i muškaraca i svih građana u ostvarivanju građanskih i političkih prava.

9) Uspostavljanje solidarnosti i spremnost za pomoć i saradnju, poštivanje različitosti među ljudima i narodima i zajedničko djelovanje na osiguranju mira i razumijevanja među ljudima;

10) Razvoj demokratije sa svojim univerzalnim vrijednostima i obilježjima je osnovna vrijednost koju SDP BiH želi da primjenjuje i da obezbijedi učešće građana u donošenju odluka i kreiranju javnih politika jer građani nisu samo glasači na izborima, već ključni akteri efikasnog rješavanja problema na općini;

11) Izgradnju socijalne države koja će osigurati zakonske pretpostavke da svakom nezaposlenom čovjeku pruži adekvatnu nadoknadu i socijalnu potporu, koja će spriječiti sve oblike privilegija, štititi sve ugrožene kategorije stanovništva i stvarati uslove i sredstva zaštite starih osoba i invalida;

12) Izgradnja i ostvarivanje prirodne veze sa sindikatom u ostvarivanju ukupnih interesa radno aktivnog stanovništva, jer sindikat zastupa ekonomske, a socijaldemokratija političke interese radnika, te je opredjeljenja SDP BiH za angažovanje u sindikatu i jačanje njegove uloge;

13) Ravnopravno učešće žena i mladih u političkom životu i svim javnim, kulturnim i društvenim aktivnostima.

14) Općinski odbor SDP BiH Gračanica

izlazi pred građane sa teškom istinom o stanju u društvu i ukazuje na nužnost zaustavljanja daljeg propadanja zemlje u skladu sa svojom jasnom vizijom daljeg razvoja i društveno-ekonomskog i kulturnog preporoda;

15) Aktivno učešće u obilježavanju značajnih događaja iz antifašističke prošlosti građana BiH, te zaštita, obnavljanje i izgradnja spomen obilježja koji podsjećaju na antifašističku borbu građana na općini, te insistirati na zabrani organizovanja i djelovanja neofašističkih organizacija;

16) Saradnja (koalicija) sa drugim političkim partijama čiji su programi bliski programskim opredjeljenjima SDP BiH. Takve koalicije ne smiju dovesti u pitanje programsku orijentaciju SDP BiH.

Izborni program Nusreta Helića–kandidata za načelnika općine (SDP)

1. Zaposlenost na predratnom nivou–nova strategija razvoja općine, partnerstvo javnog i privatnog, veća ulaganja u infrastrukturu, podsticaji poduzetništvu i poljoprivredi = nova radna mjesta; proširenje građevinskog zemljišta ispod magistralnog puta Doboj–Tuzla;

2. Definisana strategija ruralnog razvoja općine, sa konkretnim podsticajima poljoprivrednoj proizvodnji i zadrugarstvu (pomoć postojećim i formiranje novih zadruga);

3. Omladinsku politiku kreirat će mladi (savjet mladih, savjetnik načelnika...). Bolji uslovi rada obdaništa i škola; dvostruko veći iznos i broj stipendija; budžetski podsticaj mladim poduzetnicima; završena dvorana na Bazenu, ljetna pozornica, kuglana, dječje igralište; renoviranje, tehničko opremanje i programsko osavremenjivanje BKC-a, kao općinskog javnog servisa u oblasti kulture i informisanja;

4. Nove bušotine, nove količine vode, rekonstruisani vodovodi, završena regulacija Sokoluše, kolektora i kanalizacija većih urbanih centara; asfaltirani svi putevi, izgrađeni

mostovi „Šumarija“ i „kod BKC-a“; novi parkinzi, bolja regulacija saobraćaja; bolji elektro-napon; novi bazen i hotel u Gračanici.

5. Nastavak deminiranja i uređenja Sprečkog polja; sanacija gradske deponije i definitivno rješenje odlaganja čvrstog otpada na općini; završena toplifikacija grada–Gračanica 100% čista sredina; više cvijeća i zelenila; veća finansijska podrška eko-programima nevladinog sektora; novi općinski propisi o zaštiti okoliša;

6. Bolji prostorni uslovi, oprema i usluge u zdravstvu i komunalnom sektoru; nova autobuska stanica u Gračanici; veća sredstva za sport i kulturu; plansko uređenje i korištenje turističkih resursa: termomineralnih voda, Vis, Četovulja, kulturno-historijsko nasljeđe;

7. 10% manja–50% efikasnija općinska administracija; novi mladi rukovodni kadrovi za nove evropske projekte i fondove; brže do građevinske dozvole; „Šarena kuća“ istinski servis građana–sve na jednom mjestu–sve za 7 dana;

8. Veća finansijska podrška penzionerima, borcima i drugim ugroženim kategorijama; sigurnija i humanija starost; sufinansiranje narodne kuhinje; veća finansijska podrška programima humanitarnih organizacijama, eliminisanje prosjačenja; organizovan i osposobljen centar za socijalni rad;

9. Saradnja sa bratskim i drugim gradovima i ambasadama u funkciji razvoja i pomoći pristupu evropskim fondovima; svaki bratski grad, jedan zajednički projekat; svaka tri mjeseca, jedan ambasador u Gračanici;

10. Porodica u fokusu–finansijska podrška za nove bračne parove i porodilje; više žena u organima vlasti, veća sredstva nevladinom sektoru, bolji radio i tv signal, završeno centralno šehidsko spomen-obilježje, uređeni mezarluci i groblja, veća podrška vjerskim zajednicama; veća sigurnost građana; načelnik na raspolaganju građanima.